

WUubuntu

Ruud Uphoff

Bestaat Wubuntu? Nou nee, niet echt, maar zo noem ik mijn configuratie. Ik vind dat alles gewoon net zo moet werken als onder Windows.

Vind jij werken met dat Unity-bureaublad geweldig? Nou, lees en huiver, want we rekenen er grondig mee af. Ons Ubuntu wordt echt een soort Windows.

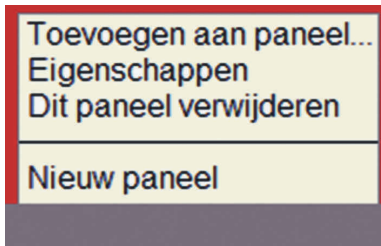
Ga naar een terminal en typ dit commando:

```
sudo apt-get install gnome-panel
```

Laat het installatieproces zijn gang gaan en, als het is afgerond, meld je dan af. Op het aanmeldscherm staat achter je naam het logootje van Ubuntu. Klik daarop en er verschijnen vier regels. Klik op GNOME Classic, waardoor het venster weer sluit, maar nu staat achter je naam het voetje van Gnome. Log opnieuw in en heb even geduld, want het inlogproces zal langer duren dan normaal omdat Ubuntu even moet omschakelen. Als het bureaublad verschijnt, ziet de wereld er ineens heel anders uit. Het lijkt heel in de verte op dat van Windows. Alleen zijn hier twee taakbalken: één onder en één boven. Rare jongens, die Linux-boys.

Een taakbalk als in Windows, inclusief Start

Vanaf nu geef ik hier alleen mogelijkheden die jou wel of niet kunnen bevallen. Het is een kwestie van wat je handig vindt, dus puur persoonlijke smaak.

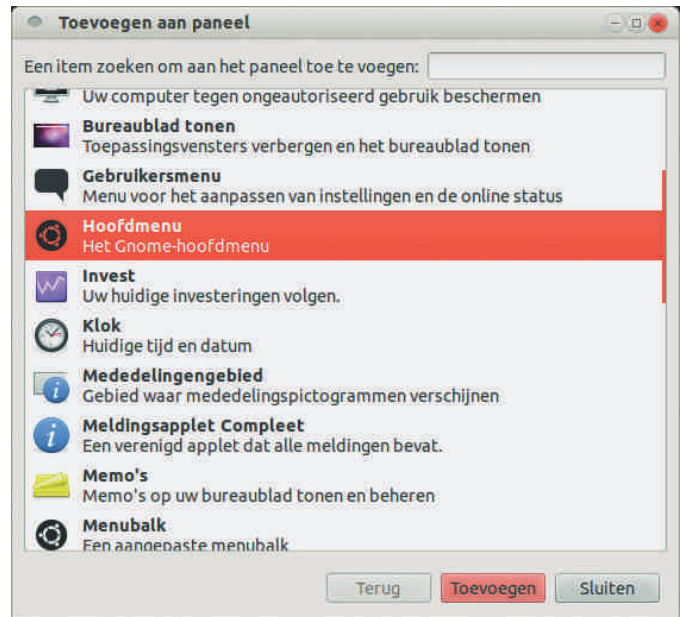

Afbeelding 1

Om te beginnen: die twee taakbalken. In Ubuntu heten ze paneel en zo zullen we die ene die bij mij overblijft ook maar noemen. Een van de twee vind ik overbodig, dus weg ermee. Hoe? Om naar de eigenschappen van een paneel te gaan, houd je de toetsen Alt en Windows ingedrukt, en klik je met de rechter muisknop op het paneel. Je krijgt het paneelmenu, een venster als in afbeelding 1. Overigens wordt de toets Windows in termen van Ubuntu 'supertoets' genoemd, maar dat is niet wat er op die toets afgebeeld staat, is dus onduidelijk en dus fout. Open het menu van het onderste paneel en kies Dit paneel verwijderen. Dan open je het menu van het bovenste paneel en kies je Eigenschappen. Het venster Paneel-eigenschappen verschijnt. Wijzig Oriëntatie in Onder en Grootte in 40. Het paneel begint al op de statusbalk van Windows te lijken. Links onderaan staat nu het startmenu, onderverdeeld in toepassingen en locaties. Ik wil alleen maar een mooie ronde knop, net als onder Windows, dus verwijder ik dat menu.

Een item van een paneel verwijderen doe je door het menu ervan te openen op dezelfde manier als een paneel. Dus klik erop met de rechter muisknop, terwijl je de toetsen Alt en Windows ingedrukt houdt. Normaliter zijn er maar twee keuzemogelijkheden: Verplaatsen en Verwijderen van paneel.

Open het menu van het paneel en kies Toevoegen aan paneel. Er verschijnt een venster als in afbeelding 2. Selecteer Hoofdmenu en klik op Toevoegen. Als het je later niet bevalt, verwijder je het weer en herstel je de oude toestand door het item Menubalk toe te voegen.

Afbeelding 2

Ik heb ook niet graag dat hele circus rechts onderaan. Het heet Meldingsapplet Compleet, mocht je het willen terugzetten, maar ik heb het vervangen door de losse onderdelen Klok, Mededelingengebied en Bureaublad tonen. Ik ben namelijk allergisch voor de in dat applet opgenomen achterhaalde Messenger-troep.

Wat nu nog ontbreekt is de volumeregelaar. Kies in het menu voor Systeemgereedschap -> Voorkeuren -> Opstarttoepassingen. Voeg daar de navolgende applicatie toe:

```
gnome-sound-applet
```

Het verschijnt pas na opnieuw inloggen. Ten slotte moet op het paneel nog één noodzakelijk onderdeel worden toegevoegd: Vensterlijst. Zonder dat verdwijnen vensters die je minimaliseert schijnbaar in een zwart gat. Een onderdeel dat ook in de lijst staat, is de prullenbak, maar ik geef er de voorkeur aan die gewoon, net als in Windows, op het bureaublad te zetten. Open een terminal en geef er dit commando:

```
gsettings set org.gnome.nautilus.desktop trash-icon-visible true
```

Meteen daarop verschijnt een prullenbakje op het bureaublad.

Printers en scanners: altijd een probleem?

Is het installeren van Ubuntu zelf geen probleem, dan raakt menigeen toch in de problemen bij het installeren van hardware zoals printers en scanners. Er is heel veel actie gevoerd tegen fabrikanten die het vertikken drivers voor Linux te maken. Daarin komt nu langzaam verandering.

Er zijn twee gangbare methoden om de printer (of scanner etc.) te installeren. De eerste en meest gebruikelijke is die waarbij de leverancier van de hardware drivers beschikbaar stelt. Volg dan altijd de aanwijzingen van de leverancier.

Helaas gaat dit in de nieuwe versie 14.04 LTS soms fout. De door Canon beschikbaar gestelde drivers kun je dan niet gewoon installeren doordat een component in Ubuntu is vervangen door een betere versie, zonder de compatibiliteit met de voorgaande zeker te stellen. Als het installeren van een apparaat een foutmelding geeft over het ontbreken van libtiff4, download dan libtiff4_3.9.7-2ubuntu1_i386.deb of libtiff4_3.9.7-2ubuntu1_amd64.deb, afhankelijk van het type processor, negeer dan een eventueel verhaal over installeren van het pakket, en dubbelklik het gewoon aan. Ubuntu installeert het dan wel.

In het andere geval start je onder Unity, ga naar Systeeminstellingen en kies Printers. Werk je onder het GNOME-bureaublad, gebruik dat dan niet, want daar krijg je een uitgekede versie.

Druk ALT-F2 en typ system-config-printer. De printer wordt normaliter meteen gevonden en zoekt de drivers die Ubuntu al aan boord heeft. Soms is het slechte nieuws dat ze niet gevonden worden, maar vaak is er in een van de forums wel iemand die weet te vertellen welke drivers van een ander merk het doen. Zo is de momenteel populaire Dell C1760nw niets anders dan een Xerox Phaser 6000b en op de site van Xerox vond ik de drivers die perfect werken.

Een heikel onderwerp: het root-account.

Wat onder Windows 7+ Administrator heet, heet in Linux root en er is een grote overeenkomst met Windows Vista en later. In feite is het verschijnsel Gebruikersaccountbeheer dat in Vista werd geïntroduceerd, afgekeken van Ubuntu en andere Linux-distributies. Net als het gebruik van de 'superadministrator' onder Windows, is inloggen als root alleen in het uiterste geval nodig. Aan vertellen hoe je kunt inloggen als root, behoort dan ook deze waarschuwing vooraf te gaan.

Inloggen als root is een veiligheidsrisico en dat dient nooit en te nimmer te worden gedaan voor normaal gebruik van het systeem. Het is dan ook vrijwel altijd overbodig en de uitzonderingen waarbij het wel nodig lijkt, berusten vrijwel altijd op onkunde. Ik ben nog nooit iets tegengekomen wat alleen mogelijk was door als root in te loggen.

```
ruud@Work:~$ sudo passwd root
[sudo] password for ruud:
Nieuw UNIX wachtwoord invoeren:
Nieuw UNIX wachtwoord herhalen:
passwd: wachtwoord is met succes aangepast
ruud@Work:~$
```

Afbeelding 3

Toch is er een situatie waarin inloggen als root handig is, en wel bij het inrichten van het systeem na eerste installatie.

Er is dan een groot aantal handelingen nodig waarvoor beheersrechten zijn vereist en ik persoonlijk krijg een sik van het steeds weer intypen van mijn password. Na dit eenmalig gebruik wordt het root-account weer geblokkeerd. Bedenk eerst een sterk wachtwoord. Ga naar een terminal en voer de sessie van afbeelding uit. Maar daarmee zijn we er nog niet, want root heeft nu wel een bekend wachtwoord maar verschijnt niet in het inlogscherm. Druk nu Alt-F2 en typ:

```
gksu gedit /etc/lightdm/lightdm.conf
```

(gksu is het grafisch equivalent voor sudo in de terminal). Dit opent het configuratiebestand voor het inlogscherm na intypen van je wachtwoord. Zorg dat deze regel erin staat of pas deze aan:

```
greeter-show-manual-login=true
```

Sla het bestand op en start het systeem opnieuw op. Het inlogscherm heeft nu de optie Aanmelden die je een andere gebruikersnaam laat kiezen. Kies root en geef het ingestelde wachtwoord.

Als het root-account niet meer nodig is, verander je in het configuratiebestand true weer in false en geef je in de terminal dit commando:

```
sudo passwd -dl root
```

Ten slotte een veel voorkomende situatie waarin men denkt als root te moeten inloggen, terwijl dat volstrekt niet nodig is. Dat heeft te maken met het toekennen van gebruikersrechten. Het is prima om lastige commando's als chown en chmod te gaan bestuderen, maar je kunt dat ook doen zonder naar de terminal te gaan. Druk ALT-F2 en typ:

```
gksu nautilus
```

Nautilus is voor GNOME wat in Windows de verkenners is. Je kunt nu van elke map of bestand de rechten instellen en zelfs het eigendom overdragen naar jezelf. Zorg wel dat je weet wat je doet! Dit was alleen als voorbeeld om te laten zien dat sudo en gksu echt alles kunnen.

Alternatieven voor Ubuntu?

In een reeks artikelen heb ik voor Windows XP een alternatief op een oudere machine willen bieden. De keuze voor Ubuntu, niet mijn ideale keuze, lag voor de hand omdat de beginnende gebruiker hier de meeste hulp kan vinden op het internet. De keuze beperken tot versie 12.04, inmiddels na twee jaar wel stabiel, ligt voor de hand als we verder kijken. Er is namelijk een nieuwe versie van Ubuntu: 14.04 LTS. Misschien volgend jaar, als de vele bugs eruit zijn!

Maar Ubuntu is meer dan ooit een systeem voor fans van de Unity-desktop en andere innovaties gebaseerd op GNOME, die steeds minder ondersteuning voor de bureaubladgebruiker bieden. Wat in deze artikelen is beschreven over de GNOME-sessie, werkt daar grotendeels niet meer, soms door koeien van fouten, soms omdat het opzettelijk is geblokkeerd. De ontwikkelaars van Ubuntu mag je beschouwen als hoog te kwalificeren als het gaat om de techniek en innovatie, maar tevens zijn het liederlijke prutsers als het gaat om voor 100% nevensgeschikte zaken als compatibiliteit. Hoe is dat met een aantal alternatieven?

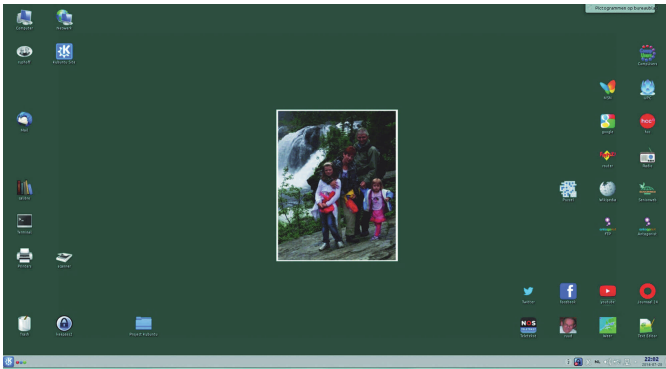
Linux Mint

Er werd bij mij op aangedrongen Mint te behandelen omdat het erg op Windows lijkt. Maar helaas, ik zie graag een stuk kwaliteit, en versie 13 bleek niet in

staat om zonder veel 'work around' bronnen in het netwerk te delen. Inmiddels is er de stabielere versie 17.

De installatie komt sterk overeen met die van Ubuntu. De desktop is duidelijk gebaseerd op GNOME met dezelfde tekortkomingen: regelmatige crashes als je iets wilt doen wat niet iedereen dagelijks doet. Maar vooral is mij onduidelijk waarom er weer iets moest worden bedacht dat al bestaat: men noemt dat 'het wiel opnieuw uitvinden' en dat wiel is vaak vierkant. Want we hebben al jaren ook Kubuntu.

Afbeelding 4. Bureaublad Kubuntu, daar dashboard geheten.

Kubuntu

De nieuwste versie 14.04 LTS is verrassend stabiel en maakt gebruik van het KDE-bureaublad in plaats van GNOME, en KDE lijkt sterk op Windows. Het bestandsbeheer wordt gedaan door Dolphin en als je het bureaublad van mijn systemen onder Windows ziet naast die van Kubuntu, dan zie je nauwelijks verschil (afbeelding 4).

Kubuntu is niet alleen maar een vervanging voor op een oude XP-machine. Het is een volwaardig besturingssysteem en bij mij een van de tweekandidaten om Windows 7 te vervangen, want Windows 8 wens ik op mijn systemen niet te zien.

Kubuntu heeft ongekende mogelijkheden voor het werken met projecten. Wie meer wil zien:
<http://kubuntu.ruphoff.nl>

OpenSUSE

Een wat moeilijker te doorgronden versie van Linux. Ik zou eigenlijk willen zeggen Kubuntu++, maar dat is misleidend, want alhoewel de mogelijkheden in de praktijk nog groter zijn dan onder Kubuntu, staat dit systeem niet op Debian als ondergrond.

Dat betekent dat je even een hoop opnieuw moet leren. Je hebt de keuze uit KDE en GNOME, maar dat laatste is, vind ik, erger dan Ubuntu met Unity.

De KDE-desktop is dezelfde als onder Kubuntu, maar SUSE is een systeem dat zelfs in een netwerk deel kan uitmaken van een Windows Domain, en er is, voor wie niet beslist voor gratis gaat, zelfs een keur aan servers, waaronder domain controllers.

Een geweldig systeem dat echter vooral de meer professionele gebruiker zal aanspreken.

